

استفتائات نیابت

استفتائات نیابت

س ۱۱۷- شخصی در مدینه ی منوره، دیگری را اجیر می کند برای پدرش حج میقاتی انجام دهد ولی مشخص نکرده از مسجد شجره محرم شود یا میقات های دیگر؛ آیا اجیر می تواند از مسجد شجره به نیت عمره مفرده محرم شود و پس از آن به جحفه یا قرن المنازل برود و برای عمره ی تمتع استیجاری محرم شود؟

ج: بله می تواند در مسجد شجره برای عمره ی مفرده محرم و پس از آن برای حج نیابتی در یکی از میقات های پنج گانه محرم شود، مگر آنکه اجیر گرفتن در مدینه قرینه باشد که باید از مسجد شجره محرم شود.

س ۱۱۸- کسی ثبت نام کرده و وصیت کرده پسرش با فیش او به مکه رود و به نیابت از پدر حج انجام دهد؛ بعد از فوت پدر فرزند استطاعت مالی پیدا کرده ولی رفتن به حج فقط با فیش پدر برای او ممکن است؛ آیا با استفاده از فیش و رسیدن به میقات باید به نیابت از پدر حج انجام دهد یا برای خودش؟

ج: اگر هزینه ی زائد بر حج میقاتی بیش از ثلث نباشد یا ورثه مقدار زائد بر ثلث را اجازه داده باشند باید به نیابت از پدر حج انجام دهد.

س ۱۱۹- در مسئله ی قبل اگر میت وصیت نکرده باشد و ورثه فیش را به یکی از فرزندان که استطاعت مالی پیدا کرده است، بدهند که به نیابت از پدر به حج برود، آیا پسر با رسیدن به میقات، باید حج را به نیابت از پدر به جا آورد یا خودش مستطیع می شود و باید برای خودش حج به جا آورد؟

ج: در این فرض هم که با فیش پدر راه حج باز می شود حج نیابتی مقدم است.

س ۱۲۰- در دو مسئله ی قبل اگر وظیفه ی او حج به نیابت پدر است، چنانچه حج را برای خودش به جا آورد کفایت از حجة الاسلام می کند؟
ج: کفایت از حجة الاسلام محل اشکال است.

س ۱۲۱- کسی که پدرش مستطیع بوده و فوت شده است و با فیش او به قصد حج برای پدر حرکت کرده و به میقات رسیده و در آنجا خودش هم مستطیع است، چه کند؟ توضیح آنکه نه وصیتی بوده و نه از او خواسته شده نیابت کند؛ مثلاً وارث منحصر به او است و راه برای او باز نبوده، مگر به این طور.

ج: باید برای خودش حج به جا آورد و برای پدر نایب بگیرد.

س ۱۲۲- فردی که نایب شده بعضی از اعمال حج را انجام دهد - مثل طواف، رمی جمرات، قربانی - آیا لازم است محرم باشد؟

ج: لازم نیست.

س ۱۲۳- حکم کسی که هنگام احرام در میقات نیت نیابت از فرد مشخصی می کند، ولی هنگام انجام اعمال، عمدتاً یا در اثر فراموشی، از طرف افراد دیگری نیت می کند حکمش چیست؟

ج: مجزی نیست و واجب است نایب همان گونه که هنگام احرام نیت کرده، اعمال نیابتی را انجام دهد.

س ۱۲۴- کسی که در اعمال عمره یا حج یا خصوص طواف اجیر است، آیا می تواند به نیابت از شخص دیگری - رایگان یا اجاره ای - قرآن تلاوت کند؟

ج: اشکال ندارد.

س ۱۲۵- اگر نایب عمداً رمی جمرات در روز را ترک کند، نیابت او چه حکمی دارد؟

ج: رمی جمرات از مناسک است، اگر آن را به نحو صحیح انجام ندهد صحت نیابتش اشکال دارد؛ مخصوصاً اگر در ایام تشریق جبران نکند.

س ۱۲۶- اگر قبل از تمام شدن عمل نایب، عذر منوبٌ عنه برطرف شود، آیا حجّ نایب کفایت می کند؟

ج: کفایت نمی کند.

س ۱۲۷- چنانچه اجاره مطلق باشد - نه بر تفریغ ذمه و نه بر اعمال - و اجیر بعد از احرام و دخول حرم بمیرد آیا مستحقّ تمام اجرت است یا تقسیط می شود؟

ج: اگر اجاره برای تفریغ ذمه ی منوبٌ عنه باشد که ظاهر حال در اجاره ی حج همین است، مستحقّ تمام اجرت است.

س ۱۲۸- نایب در مقداری از وقت توان انجام عمل نیابی را داشته و با وجود وسعت وقت، انجام نداده است؛ حال اگر انجام عمل غیر ممکن شود، مثلاً قبل از ظهر دوازدهم می توانسته رمی جمرات کند، ولی تأخیر انداخته و بعد از ظهر به خاطر ازدحام یا مریضی یا دلیل دیگری نتوانسته انجام دهد، یا اعمال مکه را چند روزی به تأخیر انداخته، پس از آن به خاطر مریضی یا دلیل دیگری نتوانسته انجام دهد، نیابت وی چه حکمی دارد؟

ج: اگر اجاره برای همین سال است بنا بر احتیاط واجب باطل است و احتیاط بیشتر این است که برای عمل فوت شده، نایب بگیرد و در مورد اجرت با اجیر کننده مصالحه کند و اگر اجاره برای سال معینی نیست بنا بر احتیاط واجب باید حجّ نیابی را در سال بعد به جا آورد.

س ۱۲۹- نایب میدانند برای حجّ تمتّع اجیر شده، اما نمی داند برای حجة الاسلام نایب شده یا حجّ نذری یا حجّ مستحب؛ اگر نیت کند «حجّ تمتّع برای منوبٌ عنه» یا «حجّی که برای آن اجیر شده ام» کافی و صحیح است؟

ج: قصد اجمالی حجّی که برای آن نایب شده، مجزی است.

س ۱۳۰- افرادی که لازم است همراه زنان و ناتوانان نیمه شب عید به منا کوچ کنند، در صورتی که بدانند می توانند برای درک وقوف اختیاری به مشعر برگردند، آیا می توانند حجّ نیابتی انجام دهند؟

ج: در صورتی که برگردد و وقوف بین الطلوعین را درک کند، نیابت اشکال ندارد.